

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра світової літератури

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з наукової
роботи

Н.М.Віннікова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
Інституту філології
протокол № 4

Від «21» 11. 2017 р

Учений секретар
Т.Л.Видайчук

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАУКОВОГО СПЕЦСЕМІНАРУ
МІФОПОЕТИКА**

для здобувачів вищої освіти
ступінь «Доктор філософії»
спеціальності 035 *Філологія*

2017-2018

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Завідувач аспірантури, докторантури

_____ О.В.Плющик

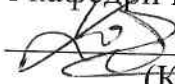
Робоча програма наукового спецсеінару "Міфопоетика" для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії, 2017. – 22 с.

Розробник:

Вишницька Юлія Василівна, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світової літератури
✓ Протокол № 3 від «01» листопада 2017 року.

Завідувач кафедри Ковбасенко Ю.І.

_____ (Ковбасенко Ю.І.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

«03» листопада 2017 року

© КУБГ,

2017 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми спецкурсу	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	5
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	5
III. Програма.	6
IV. Навчально-методична карта спецкурсу.	7
V. Плани практичних занять.	9
VI. Завдання для самостійної роботи.	14
Карта самостійної роботи магістранта.	17
VII. Система поточного та підсумкового контролю.	18
VII. Методи навчання.	19
IX. Методичне забезпечення курсу	20
X. Питання для самоконтролю.	20
XI. Рекомендована література.	20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма «Науковий семінар: Науковий спецкурс (Міфопоетика)» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою світової літератури на основі освітньо-професійної програми підготовки докторів філософії відповідно до навчального плану для спеціальності «Філологія».

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій щодо Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №261 від 23 березня 2016 р., Статуту Університету, а також інших чинних нормативно-правових актів, що визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати аспірант відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень слухачів курсу.

Метою Наукового семінару: Наукового спецкурсу (Міфопоетика) є формування цілісного уявлення про міфопоетику як сферу поетики і дослідницький метод, про механізми взаємодії міфу і літератури, наукове осмислення основних явищ і тенденцій, понять міфопоетики у світовому і національному контексті.

Серед провідних **завдань**, підпорядкованих меті, назовемо такі:

- розкрити інтердисциплінарний характер літературознавчої методології, пов'язаної з дослідженням міфу;
- окреслити і критично осмислити проблемні питання міфопоетики;
- прослідкувати змістові та формальні параметри сучасних літературних міфоконструктів, зосередившись на їх архетипній основі та міфологемних репрезентантах;
- описати корпус міфологем-репрезентантів із виокремленням їх фоново-культурологічної, етнічної та індивідуально-авторської іпостасей у художніх текстах новітньої доби;
- дослідити індивідуально-авторські реалізації міфів і міфологічних сценаріїв зокрема, встановивши корелятивні зв'язки між прецедентними текстами та неоміфологічними ідіостильовими моделями;
- з'ясувати основні текстові стратегії реміфологізації, деміфологізації, десакралізації як прояви неоміфологізму в сучасному публіцистичному дискурсі.

Міжпредметні зв'язки. Цей курс тісно пов'язаний із такими дисциплінами, як «Стратегії наукових досліджень», «Науковий спецсемінар (Студії з літературознавчої стилістики)», «Науковий спецсемінар (Тенденції сучасної української літератури)», «Науковий спецкурс (Літературна генерика, генологія, інтерсеміотика)».

Чинна програма розрахована на викладання курсу у другому семестрі другого року навчання аспірантів спеціальності «Філологія» (спеціалізація «Українська література»).

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 год., із них 56 контактних годин: 28 год. – лекційних, 28 год. – практичні заняття, 64 год. – самостійна робота.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс:	Спеціальність, спеціалізація, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4 кредити</p> <p>Змістові модулі: 4 модулі</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 120 годин</p> <p>Тижневих годин: 4 години</p>	<p><i>спеціальність:</i> 035 Філологія <i>спеціалізація:</i> українська література</p> <p><i>Освітній рівень:</i> доктор філософії</p>	<p>Нормативна Рік підготовки: 2 Семестр: 4</p> <p>Аудиторні заняття: 56 годин, із них: Лекції (теоретична підготовка): 28 годин Практичні заняття: 28 годин</p> <p>Самостійна робота: 64 години</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теоретичних розділів	Кількість годин				
		Аудиторних	Лекцій	Практичних	Самостійна робота	Усього
Змістовий модуль I. Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.						
1	Міфопоетика як сфера поетики і дослідницький метод. Проблемні питання міфопоетики. Наукові школи міфопоетики.	8	4	4	6	
2	Міфопоетика і міфореставрація. Міфопоетика як світосприйняття. Предмет міфопоетичного дослідження.	8	4	4	6	
Змістовий модуль II. Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов'язані з її паративністю; письмо і паратив, їх можливості і заборони.						
3	Модуси вираження міфологічного. Комплекс літературознавчих понять, об'єднаних міфопоетикою. Метод логіко-семіотичної рамки	8	4	4	10	
Змістовий модуль III. Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті. Посаднання архетипного і символічного в міфообразі: техніка бриколажу.						

4	Міфопоетична система художнього твору. Рівні дослідження міфологічної системи. Міфологічна картина світу. Міфологічний часопростір. Міфологічний образ. Мова міфу	8	4	4	7	
5	Дослідницькі вектори міфу. Сакральне / профанне	8	4	4	7	
Змістовий модуль IV.						
Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.						
6	“Міфологічна реверсія” сучасності: модус profanum’у	8	4	4	14	
7	Міфологічний сценарій. Семіотична типологізація міфологічних сценаріїв	8	4	4	14	
<i>Разом</i>		56	28	28	64	120

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Популярність міфу і проблеми, пов’язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.

Лекції 1-2. Міфопоетика як сфера поетики і дослідницький метод. Проблемні питання міфопоетики. Наукові школи міфопоетики (4 год.).

Вітчизняна міфопоетика: загальний огляд. Практичне значення міфопоетичного методу. Міфопоетика як інструментарій літературознавчого дослідження. Міфопоетика як творча система. Проблеми дефініції поняття. Міфопоетика в системі літературних зв’язків (4 год.).

Практичні заняття 1-2. Міфологічні координати Героя, Іншого, Ворога, Чужого в міфосценаріях протистояння і двообою (на матеріалі сучасної української публіцистики) (4 год.).

Лекції 3-4. Міфопоетика і міфореставрація. Міфопоетика як світосприйняття. Предмет міфопоетичного дослідження (4 год.).

Міфокритика. Міфопоетична парадигма. Архетип. Символ.

Практичні заняття 3-4. Вітчизняний і зарубіжний досвід «повернення додому»: реміфологізація крізь призму постколоніальної критики (4 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Поняття міфопоетики: зв’язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов’язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони.

Лекції 5-6. Модуси вираження міфологічного. Комплекс літературознавчих понять, об’єднаних міфопоетикою. Метод логіко-семіотичної рамки (4 год.).

Використання традиційних міфоструктур (міфологізація). Реміфологізація. Деміфологізація. Творення авторського міфу. Міфологічна стилізація. Міфотворення. Міфопоетика і міфотворчість. Міфологема. Міфема. Міфомислення. Ритуал. Художній образ як суб’єкт та об’єкт осмислення і суб’єкт зіставлення.

Практичне заняття 5 Текстові механізми конструювання оповіді й оповідача в літературному творі: міфопоетика і наратологія (2 год.).

Практичне заняття 6. Трансформація та модифікація міфологічного сюжету: авторський міф (2 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті. Поєднання архетипного і символічного в міфообразі: техніка бриколажу.

Лекції 7-8. Міфопоетична система художнього твору. Рівні дослідження міфологічної системи. Міфологічна картина світу. Міфологічний часопростір. Міфологічний образ. Мова міфу (4 год.).

Лінійна, фрагментарна, комбінована структура. Тематичний, часо-просторовий, імагогічний, композиційний, сюжетний, жанровий, мовний, стильовий рівні тексту. Міфічний герой.

Практичні заняття 7-8. Макроміфосценарій ініціації як реалізація міфологеми Шляху (4 год.).

Лекції 9-10. Дослідницькі вектори міфу. Сакральне / профанне (4 год.).

Міфосеміотичний вектор. Міфо-структуралістський вектор. Міфо-психоаналітичний вектор. Міфосимволічна інтерпретація. Когнітивний та культурологічний аспекти прочитання міфу.

Практичні заняття 9-10. Ідіостильові текстові репрезентанти поліваріативного мегаміфосценарію початку: міфосимволічний аспект (4 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.

Лекції 11-12. “Міфологічна реверсія” сучасності: модус profanum’у (4 год.).

Міфологічний ресерс. Соціокультурний вектор міфу. Десакралізація. «Перевернутість» і фрагментарність міфу. Антиміф. Контрміф.

Практичні заняття 11-12. Семіотичне ядро есхатологічних міфів: текстова реалізація (4 год.).

Лекції 13-14. Міфологічний сценарій. Семіотична типологізація міфологічних сценаріїв (4 год.).

Проблемні зони літературознавчого терміна: проблеми дефініції, дескрипції, прочитання, декодування, типології. Міорфсценарії ядерного і опозитивного типів. Мега-, макро- і мікросценарії. Ідіостильові варіанти міфологічних сценаріїв.

Практичні заняття 13-14. Міфологічні домінанти Свій / Чужий / Інший: спроби примирення (4 год.).

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Науковий семінар: Науковий спецкурс (Міфопоетика)

Разом: 120 год., із них: лекційні – 28 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 64 год.

Тиждень	I-II	III-IV	V-VI
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль I I
Назва модуля	Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.		Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов'язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони.
Кількість балів за модуль	58		34

Лекції	1-2	3-4	5-6	
Бали: лекції	1 бал +1 бал	1 бал +1 бал	1 бал +1 бал	
Теми лекцій	Міфопоетика як сфера поетики і дослідницький метод. Проблемні питання міфопоетики. Наукові школи міфопоетики	Міфопоетика і міфореставрація. Міфопоетика як світосприйняття. Предмет міфопоетичного дослідження	Модуси вираження міфологічного. Комплекс літературознавчих понять, об'єднаних міфопоетикою. Метод логіко-семіотичної рамки	
Бали: практичні заняття	11 балів +11балів	11 балів +11балів	11 балів	11 балів
Теми практичних занять	Міфологічні координати Героя, Іншого, Ворога, Чужого в міфосценаріях протистояння і двобою (на матеріалі сучасної української публіцистики)	Міфопоетика і міфореставрація. Міфопоетика як світосприйняття. Предмет міфопоетичного дослідження	Текстові механізми конструювання оповіді й оповідача в літературному творі: міфопоетика і наратологія	Трансформація та модифікація міфологічного сюжету: авторський міф
Бали: самостійна робота	10		10	
Тиждень	VII- VIII	IX-X	XI-XII	XII-XIV
Модулі	Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті. Поєднання архетипного і символічного в міфообразі: техніка бриколажу.		Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.	
Кількість балів за модуль	58		68	
Лекції	7-8	9-10	11-12	13-14
Дати / бали	1 бал +1 бал	1 бал +1 бал	1 бал +1 бал	1 бал +1 бал
Теми лекцій	Міфопоетична система художнього твору. Рівні дослідження міфологічної системи. Міфологічна картина світу. Міфологічний часопростір. Міфологічний образ. Мова міфу	Дослідницькі вектори міфу. Сакральне / профанне	“Міфологічна реверсія” сучасності: модус profanum у	Семіотичне ядро есхатологічних міфів: текст-реалізація
Практичні	7-8	9-10	11-12	13-14

заняття				
Бали: практичні заняття	11 балів +11балів	11 балів +11балів	11 балів +11балів	11 балів +11балів
Теми практичних занять	Макроміфосценарій ініціації як реалізація міфологеми Шляху	Ідіостильові текстові репрезентанти поліваріативного мегаміфосценарію початку: міфосимволічний аспект	Семіотичне ядро есхатологічних міфів: текстова реалізація	Міфологічні домінанти (С / Чужий / Інший: спроби примирення
Бали: самостійна робота	10		20	

Усього балів - 218
коефіцієнт - 2, 18

У. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.

Практичні заняття 1-2 (4 год.).

Тема: Міфологічні координати Героя, Іншого, Ворога, Чужого в міфосценаріях протистояння і двобою (на матеріалі сучасної української публіцистики)

План

1. Проблема пошуку національної української ідентичності: міфологічні виміри.
2. Самоідентичність: концепти пам'яті, мови, тілесності тощо.
3. Демістифікація та деміфологізація чужинця.
4. Сценарії особистого спротиву системі як один із варіантів міфосценарію протистояння.

Тексти для читання:

Критика : часопис. – Київ ; Кембридж, 2013 – 2017.

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. Сценарій протистояння в публіцистичних текстах: літературно-художній кластер [Електронний ресурс] / Юлія Вишницька // Синопис : текст, контекст, медіа : Електронне фахове видання Київського університету імені Бориса Грінченка. – № 1 (13), 2016. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/issue/view/16> – Назва з екрана (1,22 друк. арк.).
2. Вишницька Ю. В. Сценарії протистояння в сучасному українському публіцистичному дискурсі: координата «Герой» / Ю. В. Вишницька // Беларуская літаратура ў культурнай прасторы сучаснага грамадства : матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі да 120-годдзя з дня нараджэння Кандрата Крапівы (Мінск, 3–4 сакавіка 2016 г.) / Цэнтр даследаванняў бел. культуры, мовы і літ. Нац. акадэміі навук Беларусі. – Мінск : Права і эканоміка, 2016. – С. 123–128 (0,4 друк. арк.).
3. Морозов А. Пошуки ідентичності в одновимірному світі та фактор Іншого / Андрій Морозов // Молода нація : альманах. – 2008. – № 5. – С. 25–45.
4. Чернецький В. Україна: Постколоніальність у «другому світі» // Чернецький В. Картографуючи посткомуністичні культури: Росія та Україна в контексті глобалізації : авториз. пер. з англ. / Віталій Чернецький ; пер.: К. Ботанова [та ін.] ; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Наук. т-во ім. Шевченка в Амерці, Ін-т Критики. – К. : Критика, 2013. – 429, [1] с. – (Серія «Критичні студії»). – С. 277–388.

Практичні заняття 3-4 (4 год.).

Тема: Вітчизняний і зарубіжний досвід «повернення додому»: реміфологізація кризь призму постколоніальної критики.

План

1. Постколоніальна критика: генеза, особливості інтерпретації текстів.
2. *«Танго смерті»* Юрія Винничука у контексті українського постколоніального досвіду.
3. Постколоніальні маркери в романі українського письменника: концепти пам'яті, забуття, травми, образи жертви, героя.
4. *«Опівнічні діти»* («*Midnight's Children*») Салмана Рушді: проблеми мультикультурного сприйняття світу, амбівалентності персонажів.
5. Текстові виміри ідентичності в романі британського письменника.

Тексти для читання:

1. Винничук Ю.П. Танго смерті: роман / Юрій Винничук; худож.-оформлювач О.М. Іванов. – Харків : Фоліо, 2015. – 379 с.
2. Рушді Салман. Опівнічні діти : роман / Салман Рушді. – Київ : Юніверс, 2007. – 704 с.

Рекомендована література:

1. Баррі Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків / Пітер Баррі. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с. – С. 228–241. (Серія «Пролегомени»).
2. Вышницкая Ю. В. Сценарий «Возвращения в хаос» как воспроизведение ритуала инициации (на материале духовно-сакральной литературы) / Ю. В. Вышницкая // Літературознавчі студії.– К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2011. – Вип. 33. – С. 74–80 (0,5 друк. арк.).
3. Вышницкая Ю. Координата «национальная идентичность» в современной украинской публицистике: дискурсные кластеры [Електронний ресурс] / Юлия Вышницкая // Władza sądenia: Identities, Media and Literature in Ukraine and about Ukraine: Contemporary Situation and Historical Dimension / pod redakcją Nadii Trach. – №8, 2016. – S. 125–135. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://wladzasadzenia.pl/2016/8/wladza-sadzenia-2016-8.pdf>. – Назва з екрана (0,7 друк. арк.).
4. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми : статті та есеї / Тамара Гундорова. – Київ : Грані-Т, 2013. – 548 с. – (Серія «De profundis»).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов'язані з її нарративністю; письмо і нарратив, їх можливості і заборони.

Практичне заняття 5 (2 год.).

Тема: Текстові механізми конструювання оповіді й оповідача в літературному творі: міфопоетика і наратологія

План

1. Опрацювати статтю: Каляга В. Туманності тексту / Войцех Каляга // Теорія літератури в Польщі: антологія текстів: друга половина ХХ – початок ХХІ ст. / пер. з пол. С. Яковенка. – Київ, 2008. – С. 141–171.
2. Структурно-семантичний аналіз літературної казки, за Володимиром Проппом: *«Подорож в країну Навпаки»* і *«Цар Плаксій та Лоскотон»* Василя Симоненка (або інші твори інших письменників - за вибором аспіранта).
3. Комунікація і автокомунікація у творах *Вітольда Гомбровича*: образ оповідача у романі *«Космос»*.

Тексти для читання:

1. Гомбрович В. Космос : роман / Вітольд Гомбрович / Предисл., пер. с польск. С. Макарецва. – СПб. : Амфора, 2000. – 231 с.
2. Симоненко В. Цар Плаксій та Лоскотон. Подорож в країну Навпаки / Василь Симоненко // Симоненко В. Вибрані твори / Упоряд. Анатолій Ткаченко, Дана Ткаченко. – Київ : Смолоскип, 2010. – 852 с. – С. 351–372.

Рекомендована література:

1. Баррі Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків / Пітер Баррі. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с. – С. 263–291. (Серія «Пролегомени»).
2. Вишницька Ю.В. Асоціативна зазоринка между... (хаос и космос произведений Витальда Гомбровича). // Наукові записки. – Випуск 75(3), – серія: Філологічні науки (мовознавство): У V ч. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченко, 2008. – 424с. – С.14–16.
3. Овчарек Б. Поняття та еволюція літературної семіотики / Богдан Овчарек // Література. Теорія. Методологія : зб. ст. / пер. з пол. С. Яковенка ; упоряд. і наук. ред. Д. Уліцької. – 2-ге вид. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2008. – 543 с. – С. 216–234.
4. Пропп В. Я. Морфологія сказки / Владимир Пропп. – Л.: Academia, 1928. – 152 с. // [Електронне видання] Режим доступу: http://imwerden.de/pdf/propp_morfologiya_skazki_academia_1928_text.pdf

Практичне заняття 6 (2 год.).

Тема: Трансформація та модифікація міфологічного сюжету: авторський міф

План

1. Біблійний код макросценарію братовбивства та його ідіостильві репрезентанти у творах *Марії Матіос* «Нація» та «Черевички Божої Матері».
2. «Трансгендерне переігравання» (Р. Семків) міфу про Каїна та Авеля *Володимиром Лисом* в «Острові Сильвестра».
3. Міфосценарій сестровбивства як складова сценаріїв кінця й ініціації в повісті *Оксани Забужко* «Казка про калинову сопілку».

Тексти для читання:

1. Забужко О. Казка про калинову сопілку / Оксана Забужко. – К. : КОМОРА, 2013. – 104 с.
2. Лис В. С. Острів Сильвестра: Роман / Худож.-оформлювач І. В. Осипов / В. С. Лис. – Харків : Фоліо, 2009. – 219 с. – (Література).
3. Матіос М. Черевички Божої Матері: вирвана сторінка з буковинської саги: Повість / Марія Матіос. – Львів : ЛА «ППРАМІДА», 2013. – 208 с.
4. Матіос Марія. Нація / Марія Матіос. – Львів : ЛА «ППРАМІДА», 2007. – 256 с.

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. В. Трансформація архаїчного міфу у сучасному соціумі: огляд проблеми / Ю. В. Вишницька // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2013. – Вип. 33. – С. 67–70 (0,5 друк. арк.).
2. Вишницька Ю. В. Міфосценарій сестровбивства як одна з текстових варіацій мегасценарію кінця (на матеріалі сучасної української літератури) / Ю. В. Вишницька // Вечны рух жыцця і заканамернасці творчых пошукаў літаратуры : мат. рэсп. навукова-практ. канферэнцыі (да 90-годдзя з дня нараджэння І.Я. Навуменкі), Мінск, 26–27 лютага 2015 г. / Цэнтр даследаванняў бел. культуры, мовы і літ. Нац. акадэміі навук Беларусі. – Мінск : Права і эканоміка, 2015. – С. 339–343 (0,4 друк. арк.).
3. Забужко О. Інопланетянка / Оксана Забужко // Жінка як текст: Емма Андієвська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти / Упоряд. Л. Таран. – К. : Факт, 2002. – 208 с. – (Літ. Проект «Текст + контекст». Знакові літ. доробки та навколо них). – С. 122–176.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті. Поєднання архетипного і символічного в міфообразі: техніка бриколажу.

Практичні заняття 7-8 (4 год.).

Тема: Макроміфосценарій ініціації як реалізація міфологеми III шляху.

План

1. Трифокусна модель ініціації: міфологічні маркери.
2. Ретрансляція ініціації через міфосценарії повернення до первинного хаосу, пошуку Горіхової Землі, віднайдення Раю в романі *Володимира Дрозда* «Листя землі».
3. Будівництво «велетенської Вежі» як індивідуально-авторський варіант міфологічного сценарію ініціації *Галини Пагутяк* («Записки Білого Пташка»).

Тексти для читання:

1. Дрозд В. Листя землі. Кн. 1 / Володимир Дрозд; упоряд. Ірина Жиленко. – К. : Києво-Могила. акад., 2009. – 701,[1] с. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
2. Пагутяк Г. Записки Білого Пташка. Вибране: Романи та повісті / Галина Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2013. – 292 с.

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. В. Індивідуально-авторські варіанти міфосценарію ініціації Володимира Дрозда / Ю. В. Вишницька // *Studia Philologica* (Філологічні студії) : зб. наук. праць / редколегія: І. Р. Буніятова, Л. І. Белехова, О. Є. Бондарева [та ін.]. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – Вип. 3. – С.144–147 (0,43 друк. арк.).
2. Вишницька Ю. Ритуал ініціації: теоретичний аспект / Юлія Вишницька // *Літературний процес: методологія, імена, тенденції* : зб. наук. праць (філолог. науки) / редкол.: Бондарева О. Є., Борисенко К. Г., Буніятова І. Р. та ін. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – № 4. – С. 25–28 (0,5 друк. арк.).
3. Вишницька Ю. В. Текстові варіанти есхатологічного міфосценарію Галини Пагутяк / Ю. В. Вишницька // *Zbiór raportów naukowych. «Literatura i kulturoznawstwo. Najnowsze badania naukowe. Teoria, praktyka»* (30.03.2015–31.03.2015) – Warszawa : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015. – S.35–44 (0,67 друк. арк.).

Практичні заняття 9-10 (4 год.).

Тема: Ідіостильові текстові репрезентанти поліваріативного мегаміфосценарію початку: міфосимволічний аспект

План

1. Індивідуально-авторські варіанти *Любка Дереша*: ізоморфи Хаосу, дублікати міфосценарію початку, унікальні хронотопи тощо.
2. Міфосвіти творів *Сергія Жадана*: актанги міфосценарію та їхні функції.
3. Мікросценарії-міфологічні дублікати *Тараса Прохаська*: авторське мовлення.

Тексти для читання:

1. Дереш Л. Намір! [Текст] / Любка Дереш; вступ. ст. Ю. Р. Іздрика. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2008. – 272 с.
2. Дереш Л. Архе. Монолог, якій усе ще триває : Роман / Любка Дереш. – Львів : Кальварія, 2005. – 276 с. – (Графіті).
3. Жадан С. В. Прощання слов'янки / С. В. Жадан; худож.-оформлювач О. Г. Жуков. – Харків : Фоліо, 2011. – 409 с.
4. Жадан С. Ворошиловград : роман / С. В. Жадан; худож.-оформлювач О. М. Артеменко. – Харків : Фоліо, 2012. – 442 с. – (Графіті).
5. Жадан С. Месопотамія / Сергій Жадан. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2014. – 368 с.
6. Прохасько Т. Інші дні Анни: Проза / Передм. Ю. Іздрика / Т. Прохасько. – К. : Смолоскип, 1998. – 112 с.; портр.
7. Прохасько Т. НепрОсті / Тарас Прохасько. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 140 с.

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. Текстова поліваріативність міфологічного сценарію початку як реалізація космогонічних та антропогонічних міфів (на матеріалі поезії Сергія Жадана) / Ю. Вишницька // *Літературний процес: методологія, імена, тенденції* : зб. наук. праць (філол. науки) / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; редкол.: О. Є. Бондарева, О. В. Єременко, І. Р. Буніятова та ін. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – № 4. – С. 3–9 (0,5 друк. арк.).

2. Вишницька Ю. В. Ідіостильові особливості реконструкції космогонічного міфосценарію у творах Тараса Прохаська / Ю. В. Вишницька // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: Пам'яті академіка Леоніда Булаховського : Збірник наукових праць. – К. : «Освіта України», 2015. – Вип. 27. – С. 274–287 (0,8 друк. арк.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.

Практичні заняття 11-12 (4 год.).

Тема: Семіотичне ядро есхатологічних міфів: текстова реалізація.

План

1. Індивідуально-авторські особливості реалізації міфосценарію кінця в текстах *Галини Пагутяк* «Зачаровані музиканти», «Урізька готика».
2. Комплекс міфологічних мотивів у творах *Оксани Забужко* «Інопланетянка», «Польові дослідження з українського сексу».
3. Особливості моделювання часопростору у творах *Іздрика*.

Тексти для читання:

1. Забужко О. Польові дослідження з українського сексу: Роман / Оксана Забужко. – К. : Згода, 1996. – 142 с.
2. Забужко О. Інопланетянка / Оксана Забужко // Жінка як текст: Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти / Упоряд. Л. Таран. – К. : Факт, 2002. – 208 с. – (Літ. Проект «Текст + контекст». Знакові літ. доробки та навколо них). – С. 122–176.
3. Іздрик. Подвійний Леон: історія хвороби / Передмова Ігора Бондара–Терещенка. Коментар Леоніда Косовича / Іздрик. – Івано–Франківськ : Лілея-НВ, 2000. – 204 с.
4. Іздрик Ю. Р. 3:1. Острів Крк. Воцек. Подвійний Леон [Текст] / передмова Ю. Андруховича / Ю. Р. Іздрик. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2009. – 320 с.
5. Іздрик Ю. АМ™ / Юрій Іздрик. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2010. – 320 с.
6. Пагутяк Г. Зачаровані музиканти: Роман-феєрія / Галина Пагутяк. – К. : Ярославів Вал, 2010. – 224 с.
7. Пагутяк Г. Урізька готика: Роман / Галина Пагутяк. – 2-е вид. – К. : «Дуліби», 2012. – 352 с. – (Склянка крові з льодом).

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. В. Трансформація архаїчного міфу у сучасному соціумі: огляд проблеми / Ю. В. Вишницька // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2013. – Вип. 33. – С. 67–70 (0,5 друк. арк.).
2. Вишницька Ю. В. Міфосценарій сестровбивства як одна з текстових варіацій мегасценарію кінця (на матеріалі сучасної української літератури) / Ю. В. Вишницька // Вечны рух жыцця і заканамернасці творчых пошукаў літаратуры : мат. рэсп. навукова-практ. канферэнцыі (да 90-годдзя з дня нараджэння І.Я. Навуменкі), Мінск, 26–27 лютага 2015 г. / Цэнтр даследаванняў бел. культуры, мовы і літ. Нац. акадэміі навук Беларусі. – Мінск : Права і эканоміка, 2015. – С. 339–343 (0,4 друк. арк.).
3. Забужко О. Інопланетянка / Оксана Забужко // Жінка як текст: Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти / Упоряд. Л. Таран. – К. : Факт, 2002. – 208 с. – (Літ. Проект «Текст + контекст». Знакові літ. доробки та навколо них). – С. 122–176.

Практичні заняття 13-14 (4 год.).

Тема: Міфологічні домінанти Свій / Чужий / Інший: спроби примирення.

План

1. «Сліпі» *Моріса Метерлінка* і «Сліпота» і «Прозріння» *Жозе Сарамато*: перехресні міфологічні координати.

2. Образ Іншого у світі «нормальних»: аксіологічні виміри (на матеріалі творів *Жозе Сарамато і Тані Малярчук*).
3. Часопростір божевільні / ізолятора як маркер есхатологічних і космогонічних міфів (на матеріалі творів *Жозе Сарамато і Юрка Іздрика*).

Тексти для читання:

1. Іздрик Ю. Р. 3:1. Острів Крк. Воцек. Подвійний Леон [Текст] / передмова Ю. Андруховича / Ю. Р. Іздрик. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2009. – 320 с.
2. Малярчук Т. Говорити / Худож.-оформлювач І. В. Осипов / Таня Малярчук. – Харків: Фоліо, 2007. – 187 с. – (Графіті).
3. Малярчук Т. Біографія випадкового чуда: Роман / Таня Малярчук. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. – 240 с.
4. Метерлінк Моріс. П'єси / Моріс Метерлінк / Упорядкув., пер. з фр., передм. та комент. Д.О. Чистяка – К.: Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2007. – 248 с. : портр. – (Класика).
5. Сарамато Ж. Сліпота: роман / Жозе Сарамато; пер. з португ. В.Й. Шоакуна; худож.-оформлювач О.Г. Жуков. – Харків: Фоліо, 2013. – 442 с. – (Карта світу).
6. Сарамато Ж. Прозріння: роман / Жозе Сарамато; пер. з португ. В.Й. Шоакуна; худож.-оформлювач О.Д. Кононученко. – Харків: Фоліо, 2015. – 446 с. – (Карта світу).

Рекомендована література:

1. Бітківська Г. Інтерпретація образу Іншого в дорожньому нарисі літературного журналу [Електронний ресурс] / Галина Бітківська // Синопис: електр. фах. вид. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Гуманіт. ін-т. – Електрон. дані. – 2015. – № 4. – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/175/168>. – Назва з екрана.
2. Вишницька Ю. В. Індивідуально-авторська інтерпретація есхатологічного міфосценарію (на матеріалі прозових творів Іздрика) / Ю. В. Вишницька // Zbiór raportów naukowych. «Literatura i kulturoznawstwo, 2014. Osiągnięć, projekty hipotez» (29.12.2014–30.12.2014) – Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2014. – S. 16–25 (0,86 друк. арк.).

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (64 год.)

1. Опрацювати лекційний матеріал (скласти опорні схеми, таблиці тощо для кращого засвоєння тем).
2. Законспектувати першоджерела: праці вітчизняних та зарубіжних літературознавців, лінгвістів, етнографів, семіотиків, енологів (список рекомендованої літератури).
3. Проаналізувати художні тексти за допомогою запропонованих методів аналізу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Тема 1. Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору. Механізм читацького сприйняття (через призму міфопоетики і рецептивної естетики) (12 год.).

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Ліханський Якуб З.. Риторика / Якуб З. Ліханський // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 470-517.

Славінський Януш. Аналіз, інтерпретація та оцінювання літературного твору / Януш Славінський // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 87-110.

Уліцька Данута. Етичний поворот у літературознавчих дослідженнях / Данута Уліцька // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 389-413.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- проаналізувати вірш (за вибором аспіранта) методом тематичної сітки І. Арнольд (семантика декодування з виокремленням ключових тем-образів);
- проаналізувати композицію оповідання І. Буніна «Легке дихання»: міфологемні доміанти тексту.
- зробити міфоаналіз поезії І.Франка «Опівніч. Зимно. Вітер віє».

Основні поняття теми: герменевтика, метод аналізу, рецептивна естетика, текст, читач, шлях аналізу, міфоаналіз, декодування, ключові слова, лінгвістичний аналіз, мовні рівні тексту, семантика, стиль, стилістика, тематична сітка.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Тема 2. Поглиблене прочитання тексту: компаративний та інтертекстуальний аспекти (10 год.).

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Овчарек Богдан. Проблеми й орієнтації соціології літератури / Богдан Овчарек // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 272-291.

Касперський Едвард. Про теорію компаративістики / Едвард Касперський // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 518-540.

Бакула Богуслав. У напрямі до інтегральної компаративістики / Богуслав Бакула // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 503-515.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити текстуальний аналіз повісті А.П.Чехова «Студент»: президентні текстові виміри;

Основні поняття теми: прецедентний текст, міфологема, статистичний метод аналізу, творчо-генетичний метод аналізу, формальний метод аналізу, історико-функціональний метод аналізу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Тема 3. Культурологічний, естетичний, психологічний, міфологічний, часопросторовий, гендерний, архетипний виміри художнього тексту. Культурологічний контекст вивчення літературних творів. Стилістичний аналіз. Психологічний аналіз (14 год.)

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Комендант Тадеуш. Деконструкція та інтерпретація / Тадеуш Комендант // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 378-388.

Яньон Мар'я. Проект фантазматичної критики / Мар'я Яньон // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 371-392.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- структурно-семантичний аналіз народної та літературної казки (за «Морфологією казки» В.Проппа) (за вибором магістранта);

- хронотопічний аналіз: осмислення специфіки художнього часу і художнього простору з виділенням бінарних опозицій у творах М.В.Гоголя, Ф.Достоевського, П.Верлена, Г.Маркеса, Г.Сенкевича, Л. Керролла, Ф. Кафки тощо (за вибором);

- види хронотопу у творах постмодерністів (Борхес, Кортасар, Кундера, Павич та інші).

- інтертекстуальний аналіз тексту есе А.Камю «Міф про Сізіфа» (або роману І.Багряного «Людина біжить над прірвою») з урахуванням архетипів

Основні поняття теми: бінарні опозиції, часопростір, хронотоп, інтертекстуальний аналіз, міфологема, міфологічний аналіз, палімпсест, компаративний аналіз, метод логіко-семіотичної

рамки, міфологічні моделі, суб'єкт-об'єктна позиція образу, художній образ, ідіостиль, контекст, культурологічне тло, культурологема (культурема), психологічний аналіз, стиль, стилістичний аналіз, внутрішня форма слова, лінгвостичний аналіз, текстуальний аналіз.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Тема 4. Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації). Методика «ретельного», «закритого» читання, Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості: архетипний, гендерний, феноменологічний аналізи тексту. Методичні прийоми хронотопічного аналізу (14 год.)

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Шари-Мативецька Ева. Мовлення і література. До проблеми теорії мовлення Джона Л. Остіна / Шари-Мативецька Ева // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 235-271.

Абрамовська Яніна. Топос і деякі спільні місця літературознавчих досліджень / Яніна Абрамовська // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 351-370.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити культурологічний аналіз роману Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель».

Основні поняття теми: алюзії, інтертекст, інтертекстуальність, палімпсест, ремінісценція, ретельний аналіз, цитація, контекст, культурологічний аналіз, структурно-семантичний аналіз, архетип, гендер, деконструктивізм, постструктуралізм, феноменологія, бінарні опозиції, часопростір, хронотоп.

Тема 5. Міфоаналіз. Поняття міфологема. Метод логіко-семіотичної рамки (14 год.)

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Мругальський Міхал. Деконструкція - постструктуралізм - деконструктивізм / Міхал Мругальський. // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 333-377.

Кузьма Еразм. Категорія міфу в літературознавчих дослідженнях / Еразм Кузьма // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 332-350.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити міфологічний аналіз (з виокремленням запозиченого, етнічного та індивідуально-авторського міфів) творів українських та зарубіжних письменників (за вибором магістранта).

- проаналізувати універсальні символи Світового Дерева та Шляху у творах українських та зарубіжних письменників 20 століття (за вибором магістранта): методика ключових семантичних універсалій етнокультури (Анна Вежбіцька).

Основні поняття теми: міф, міфологія, міфологічний аналіз, міфологема, етнокультурна, міфологема, міфологічний аналіз, семантичні універсалії, символ.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи аспірантами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ АСПРАНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.			
Тема 1. Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору. Механізм читацького сприйняття (через призму міфопоетики і рецептивної естетики) (12 год.).	Поточна консультація	10	I-III
Змістовий модуль II Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов'язані з її нарративністю; письмо і паратив, їх можливості і заборони			
Тема 2. Поглиблене прочитання тексту: компаративний та інтертекстуальний аспекти (10 год.).	Поточна консультація	10	IV-V
Змістовий модуль III Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті. Поєднання архетипного і символічного в міфообразі: техніка бриколажу.			
Тема 3. Культурологічний, естетичний, психологічний, міфологічний, часопросторовий, гендерний, архетипний виміри художнього тексту. Культурологічний контекст вивчення літературних творів. Стилiстичний аналіз. Психологічний аналіз (14 год.)	Поточна консультація	10	VI- VIII
Змістовий модуль IV Міфоестетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.			
Тема 4. Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації). Методика «ретельного», «закритого» читання, Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості: архетипний, гендерний, феноменологічний аналізи тексту. Методичні прийоми хронотопічного аналізу (14 год.)	Поточна консультація	10	IX-XI
Тема 5. Міфоаналіз. Поняття міфологеми. Метод логіко-семіотичної рамки (14 год.)	Поточна консультація	10	XII-XIV
Загальна кількість годин – 64 год.	Загальна кількість балів – 50		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення аспірантів із дисципліни «Науковий семі ран: Науковий спецкурс (Міфопоетика)» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності аспірантів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	14	14
2.	Відвідування практичних занять	1	14	14
3.	Робота на практичному занятті	10	14	140
4.	Самостійна робота	10	5	50
Максимальна кількість балів - 218 коефіцієнт - 2, 18				

У процесі оцінювання навчальних досягнень аспірантів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за сто-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності аспірантів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 7.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу аспіранта на практичних заняттях, виконання самостійної роботи.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях та під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція, практичні заняття, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація.
- *Творчі*: виконання творчих завдань (реалізація поставленого творчого завдання).

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота аспірантів; з науково-теоретичними джерелами; виконання індивідуальних навчальних та творчих завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ ЕНК з допоміжного курсу «Аналіз та інтерпретація художнього тексту» (автор - Вишницька Ю. В.)

Х. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Проблемні питання міфопоетики.
2. Міф. Міфологічне мислення.
3. Мова міфу.
4. Постколоніальна критика. Наратологія. Зв'язок із міфопоетикою.
5. Міфоконструкт. Міфосеміотика.
6. Міфоаналіз і психоаналітична критика.
7. Сакральне / профанне. Міфологічна реверсія сьогодення.
8. Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору.
9. Механізм читацького сприйняття (крізь призму міфопоетики).
10. Прецедентний текст.
11. Міфологічний часопростір.
12. Культурологічний виміри художнього тексту.
13. Естетичний виміри художнього тексту.
14. Архетипний вимір художнього тексту.
15. Культурологічний контекст вивчення літературних творів.
16. Стилiстичний аналіз. Психологічний аналіз.
17. Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації).
18. Міфологічний сценарій.
19. Методичні прийоми хронотопічного аналізу.
20. Міфоаналіз. Поняття міфологем. Метод логіко-семіотичної рамки

ХІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Барт Р. Міф сьогодні / Р. Барт // Избранные работы : Семиотика. Поэтика : пер. с фр. / Р. Барт ; сост., общ. ред. и вступ. ст. Г. К. Косикова. – М., 1989. – С. 72–130.
2. Вишницька Ю. Міфологічні сценарії в сучасному художньому та публіцистичному дискурсах : монографія / Юлія Вишницька. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 614 с. (35,69 др. арк.).
3. Еліаде М. Священне і мирське. – Міфи, сновидіння і містерії. – Мефістофель і Андрогін. – Еліаде М. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання / М. Еліаде ; пер.: Г. Кьорян, В. Сахно. – Київ : Вид-во С. Павличко «Основи», 2001. – 591 с.
4. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с.
5. Наливайко Д. С. Міфологія і сучасна література / Д. С. Наливайко // Всесвіт. – 1980. – № 2. – С. 170–182.
6. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с.
7. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів / Н. Фрай // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. – 2-е вид., допов. – Львів, 2001. – С. 142–172.

Додаткова

1. Антоненко Н. П. Міфопоетика та лінгвосеміотика асоціативів у російських чарівних казках : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.02 / Наталія Павлівна Антоненко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2015. – 21 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования) [текст]: учеб. пособ. для студ. пед. ин-тов по спец. «Иностранные языки» / И. В. Арнольд. – [3-е изд.] – М. : Просвещение, 1990. – 300 с.
3. Баррі Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків / Пітер Баррі. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с. – (Серія «Пролегомени»).
4. Барт Р. Мифологии / Р. Барт ; пер., вступ. ст. и коммент. с фр. С. Зенкина. – М. : Изд-во им. Сабашниковых, 1996. – 312 с.
5. Бауман Ю. Міфи суспільної свідомості у дзеркалі української преси / Юрій Бауман // Дух і літера. – 1998. – № 3–4. – С. 206–219.
6. Бодріяр Ж. Фатальні стратегії / Жан Бодріяр ; пер. з фр. Л. Кононовича. – Львів : Кальварія, 2010. – 192 с.
7. Бондарева О. Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання : монографія / О. Є. Бондарева. – Київ : Четверта хвиля, 2006. – 512 с.
8. Борисова Т. О некоторых семиотических понятиях : (обзор) [Электронный ресурс] / Тамара Борисова // Зеленая лампа. – Электрон. дан. – Режим доступа: <http://jgreenlamp.narod.ru/pervois.htm>. – Заглавие с экрана.
9. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / А. Вежбицкая ; пер. с англ., отв. ред. М. А. Кронгауз, вступ. ст. Е. В. Падучевой. – М. : Рус. словари, 1996. – 416 с.
10. Войтович В. М. Українська міфологія / Валерій Войтович. – К. : Либідь, 2015. — 664 с.: іл.
11. Гальчук О. В. «...Не минає міг!»: Античний текст у поетичному просторі українського модернізму 1920–1930-х років : монографія / О. В. Гальчук. – Чернівці : Кн. – XXI, 2013. – 552 с.
12. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми : статті та есеї / Тамара Гундорова. – Київ : Грані-Т, 2013. – 548 с. – (Серія «De profundis»).
13. Грабович Г. Шевченко як міфотворець: Семантика символів у творчості поета / Григорій Грабович ; пер. з англ. С. Павличко. – Київ : Рад. письм., 1991. – 212 с.
14. Зварич І. М. Міф у генезі художнього мислення / І. М. Зварич ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Золоті литаври, 2002. – 236 с.
15. Киченко А. С. Мифопоэтические формы в фольклоре и истории русской литературы XIX века / А. С. Киченко. – Черкассы : Изд-во Черкасского ун-та, 2003. – 372 с.
16. Корнієнко О.О. Генеза і трансформація міфопоетичних парадигм у російській прозі 30-х років ХХ століття. Автореф. дис. ... докт. філол. наук / 10.01.02 – російська література. Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка. – К., 2007.
17. Мелетинский Е. М. Поэтика мифа / Е. М. Мелетинский. – М. : Восточная литература, 1995. – 408 с.
18. Лотман Ю. М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – Семиосфера – история / Ю. М. Лотман. – М. : Яз. рус. культуры, 1996. – 464 с.
19. Нямцу А. Миф. Легенда. Литература (теоретические аспекты функционирования) : Монография / А. Нямцу. – Черновцы : Рута, 2007. – 520 с.
20. Зборовська Н. В. Психологія і літературознавство : посібник / Н. В. Зборовська. – Київ, 2003. – 392 с. – (Серія «Альма-матер»).
21. Мак-Люен М. Галактика Гугенберга: Становлення людини друкованої книги / Маршалл Мак-Люен ; пер. з англ.: А. А. Галушки, В. І. Постнікова. – Київ : Ніка-Центр, 2015. – 388 с. – (Серія «Зміна парадигми» ; вип. 1).
22. Новикова М. О. Міфосвіт Григора Тютюнника: степ і сіль / М. О. Новикова // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 5–6. – С. 149–158.

23. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Т. 2 / Я. Поліщук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
24. Топоров В. Н. Модель мира (мифопоэтическая) / В. Н. Топоров // Мифы народов мира : энциклопедия : в 2 т. / [гл. ред. С. А. Токарев]. – М., 1988. – Т. 2. К–Я. – С. 161–164.
25. Павличко С. Д. Методологічна ситуація в сучасному українському літературознавстві // Павличко С. Д. Теорія літератури / Передм. М. Зубрицької. — К., 2002
26. Павлишин М. Постколоніальна критика і теорія / Марко Павлишин // Слово. Знак. Дискурс : антол. світ. літ.-крит. думки ХХ ст. – Львів, 1996. – С. 531–535.
27. Пажо Д.-А. Від культурних кліше до імажинарного / Даніель-Анрі Пажо // Літературна компаративістика. – 2011. – Вип. 4, ч. 2 : Імагологічний аспект сучасної компаративістики: стратегії та парадигми. – С. 396–430.
28. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Літературознавчі студії / Ярослав Поліщук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1998. – 296 с.
29. Потапенко Л.В. Постколоніалізм як феномен літературознавчого дискурсу: теоретичні та компаративні проєкції / Л. В. Потапенко // Гуманітарний вісник. – 2008. – №13. – Т.1. – С. 13–16.
30. Потебня А. А. Слово и миф / А. А. Потебня. – М. : Правда, 1989. – 622, [1] с.
31. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. – К.: Ваклер, 2001.
32. Рикёр П. Конфликт интерпретаций : очерки о герменевтике / П. Рикёр ; пер . с фр., вступ. ст. и коммент. И. С. Вдовиной. – М. : Академ. Проект, 2008. – 695 с. – (Философские технологии).
33. Ситченко А.Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу: Монографія. – К.: Ленвіт, 2004.
34. Сінченко О. *Постколоніальні дослідження: український вимір* / Олексій Сінченко // Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – 2014. – № 3. – С. 74–80.
35. Слухай (Молотаева) Н. В. Художественный образ в зеркале мифа этноса: М. Лермонтов, Т. Шевченко / Н. В. Слухай (Молотаева). – Киев : [б. и.]. 1995. – 486 с.
36. Тодоров Ц. Понятие литературы / Ц. Тодоров // Семиотика : антология / Сост. Ю. С. Степанова. — Изд. 2-е, испр. и доп. — М. : Академический Проект; Екатеринбург : Деловая книга, 2001. — С. 376–391.
37. Топоров В.Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического / В.Н.Топоров. — М.: Прогресс, 1995.— 623 с.
38. Хорев В. Имагологический аспект изучения культурных связей / Виктор Хорев // Літературна компаративістика. – 2011. – Вип. 4, ч. 2 : Імагологічний аспект сучасної компаративістики: стратегії та парадигми. – С. 61–70.
39. Classical Mythology in English Literature : a Critical Antology / [ed. by Geoffrey Miles]. – London : Routledge, 1999. – 471 p.
40. Korolko Mirosław. Słownik kultury śródziemnomorskiej w Polsce: idee, poj□cia, miejsca z wypisami literackimi / Redakcja Inga Grześcak / Mirosław Korolko. – Warszawa: MUZA, 2004. – 654 s.
41. Kowal Grzegorz. Mit(y) Galicji / Grzegorz Kowal // Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy. Seria I: Prace dedykowane profesor Swietłanie Musijenko / Red. A. Janicka, G. Kowalski, Ł. Zabielski. – Białystok, 2013. – S. 609–652.